

**PREHĽAD O CELKOVÝCH VÝSLEDKOVCH PREVIEROK
ZABEZPEČENIA KVALITY ŠTATUTÁRNEHO AUDITU ÚRADU PRE DOHĽAD NAD VÝKONOM
AUDITU ZA ROK 2018**

Obsah

1. Úvod	1
2. Zameranie vykonaných previerok	2
3. Priebeh vykonaných previerok a personálne obsadenie skupín v roku 2018	2
4. Oblasti vybrané v roku 2018 do výkonu previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu.....	4
5. Sumarizácia hlavných záverov a zistení z previerok	4
6. Identifikované rizikové oblasti	5
7. Využitie záverov vykonaných previerok v ďalšom období.....	5

1. Úvod

Zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov ustanovil od 17.06.2016 Úradu pre dohľad nad výkonom auditu (ďalej aj „Úrad“) kompetenciu vykonávať previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu podľa § 35 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 423/2015 Z. z.“).

Úrad vykonáva previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu (ďalej aj „previerky“) u štatutárnych auditorov a audítorských spoločností vykonávajúcich štatutárne audity v subjektoch verejného záujmu alebo v obchodných spoločnostiach podľa § 2 ods. 15 písm. f) zákona č. 423/2015 Z. z. (ďalej aj „veľké obchodné spoločnosti“) na území Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 35 ods. 1 zákona č. 423/2015 Z. z. Podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona č. 423/2015 Z. z. nie je dotknuté oprávnenie Úradu vykonávať previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu aj u štatutárnych auditorov a audítorských spoločností, ktoré nevykonávajú štatutárne audity v subjektoch verejného záujmu alebo vo veľkých obchodných spoločnostiach. Tým, že Úrad vykonáva aj dohľady podľa § 36 zákona č. 423/2015 Z. z. pri zostavovaní harmonogramu previerok a dohľadov sa prihliada na to, aby nedochádzalo k duplicitnému výkonu dohľadu a previerky v tom istom subjekte počas rovnakého roka. Výnimku tvoria prípady mimoriadnych dohľadov alebo mimoriadnych previerok, o výkone ktorých rozhodne Výbor pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu.

Úrad začal od roku 2017 vykonávať previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu s prihliadnutím na trojročný cyklus vykonania previerky, vyžadovaný príslušnou legislatívou a zohľadňujúc pri tom rozsah a zložitosť činnosti preverovaného subjektu. Trojročný cyklus Úradu začal dňa 17.06.2016, kedy podľa účinnosti zákona č. 423/2015 Z. z. Úrad nadobudol kompetenciu vykonávať previerky. V tomto období Úrad vykonával aj dohľady podľa § 36 zákona č. 423/2015 Z. z.

V nadväznosti na § 35 ods. 8 zákona č. 423/2015 Z. z. Úrad pre dohľad nad výkonom auditu zostavil tento Prehľad o celkových výsledkoch previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu, ktoré začali v roku 2018.

2. Zameranie vykonaných previerok

Previerky majú byť primerané rozsahu a zložitosti činnosti preverovaného štatutárneho audítora a audítorskej spoločnosti, pričom kontrolóri Úradu posudzujú najmä:

- dodržiavanie medzinárodných audítorských štandardov (ďalej aj „ISA“), ustanovení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (ďalej aj „nariadenie“), zákona č. 423/2015 Z. z., medzinárodného štandardu na kontrolu kvality 1, Etického kódexu audítora, vnútorných predpisov Úradu a Slovenskej komory audítorov,
- požiadavky na nezávislosť štatutárneho audítora,
- množstvo a kvalitu vynaložených zdrojov, najmä množstvo a kvalitu personálneho zabezpečenia štatutárneho auditu, počet hodín na štatutárnom audite,
- primeranosť výšky poplatkov za štatutárny audit,
- systém vnútornej kontroly kvality audítorskej spoločnosti.

Cieľom previerok vykonávaných Úradom pri zohľadnení novej legislatívy bolo jednak overenie nastavenie systému vnútornej kontroly kvality preverovaného subjektu a tiež overenie postupov vykonávania štatutárneho auditu podľa ISA na konkrétnych audítorských spisoch.

3. Pribeh vykonaných previerok a personálne obsadenie skupín v roku 2018

Previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu boli vykonávané v súlade s § 35 zákona č. 423/2015 Z. z. a vnútorným predpisom Úradu „Práva a povinnosti preverovaných subjektov pri výkone previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu“, ktorý je účinný od 01.05.2017.

Oznámenie o začatí výkonu previerky spolu so žiadosťou o poskytnutie informácií (vo forme dotazníka) zasielal Úrad preverovanému subjektu pred začatím výkonu previerky tak, aby preverovaný subjekt mal primeraný čas na prípravu podkladov pre výkon previerky.

Predmetom previerok v roku 2018 bolo najmä overenie dodržiavania:

- Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES,,
- zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- Medzinárodných audítorských štandardov vydaných Medzinárodnou federáciou účtovníkov IFAC (ISA),
- Medzinárodného štandardu na kontrolu kvality 1 – Kontrola kvality pre firmy, ktoré vykonávajú audity a preverenia finančných výkazov a zákazky na ostatné uisťovacie a súvisiace služby (ISQC 1),
- vnútorných predpisov vydaných Úradom pre dohľad nad výkonom auditu a Slovenskou komorou audítorov,

so špeciálnym prihliadnutím na nasledovné oblasti:

- tón zhora,
- etika a nezávislosť,
- akceptácia zákazky a opakujúce sa zákazky,
- záležitosti súvisiace s partnermi,
- záležitosti súvisiace so zamestnancami,
- metodika,

- vzdelávanie,
- konzultácie,
- previerky kontroly kvality zákazky,
- audítorská dokumentácia a ochrana údajov,
- interné monitorovanie,
- sťažnosti a obvinenia,
- využívanie centier zdieľaných služieb.

Preverovaným obdobím bolo obdobie od 17.06.2016 do dňa začatia výkonu previerky u preverovaného subjektu.

Kontrolná skupina Úradu bola zostavená podľa veľkosti, zložitosti nastavenia systému a portfólia auditovaných účtovných jednotiek preverovaného subjektu a pozostávala z interných zamestnancov Úradu a externých spolupracujúcich osôb (štatutárni audítori s pozastavenou licenciou, vyčiarknutí štatutárni audítori a nepraktizujúce osoby).

Do výkonu previerok, ktoré začali v roku 2018 boli zapojení 4 interní zamestnanci Úradu a 13 osôb spolupracujúcich s Úradom na základe dohôd o vykonaní práce. Výkonu previerok predchádzala séria školení zabezpečená Úradom, v ktorej bude Úrad pokračovať aj v roku 2019.

Výkon previerky prebiehal zväčša v priestoroch preverovaného subjektu v rozsahu 1 - 4 pracovných dní, dĺžka výkonu previerky závisela najmä od veľkosti preverovaného subjektu a rozsahu jeho činností.

Cieľom overovania v rámci vykonaných previerok bolo najmä zhodnotiť, či preverované subjekty majú zavedený systém kontroly kvality a vykonávajú svoje činnosti tak, aby bola zabezpečená primeraná kvalita štatutárneho auditu. Testovanie dodržiavania nastavených pravidiel a postupov bolo overené na konkrétnych audítorských spisoch. Kontrolóri po výkone previerky u preverovaného subjektu zosumarizovali a zhodnotili všetky zistené skutočnosti a zaznamenali ich do pracovnej dokumentácie, ktorá je súčasťou spisu z previerky.

V súlade s článkom 26 ods. 8 nariadenia boli zistenia a závery z previerky oznámené preverovanému subjektu, pričom preverovaný subjekt mal možnosť poskytnúť k nim svoje stanovisko. Každý z preverovaných subjektov sa v určenej lehote vyjadril k zisteniam a k skutočnostiam identifikovaným počas previerky.

Následne bola príslušná dokumentácia v súlade s vnútornými predpismi Úradu predložená na zasadnutie Výboru pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu. Členovia Výboru pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu vyhodnotili predložené dokumenty z previerky a rozhodli o ďalšom postupe. Zároveň v súlade s § 35 ods. 6 zákona č. 423/2015 Z. z. určili odporúčania a lehoty na odstránenie zistených nedostatkov, pričom bola zohľadnená najmä závažnosť zistení, čas trvania zistení, rozsah ich prípadných následkov a iné skutočnosti. Výbor pre zabezpečenie kvality štatutárneho auditu poveril generálneho riaditeľa Úradu, aby o týchto odporúčaní informoval preverovaný subjekt. Pri lehotách na elimináciu identifikovaných zistení alebo rizík sa prihliadlo na podmienku nariadenia, podľa ktorého toto obdobie nemá presiahnuť 12 mesiacov, v prípade odporúčaní týkajúcich sa systému vnútornej kontroly kvality.

Za ukončenie previerky sa v súlade so Zásadami považuje oboznámenie preverovaného subjektu so Správou z previerky zabezpečenia kvality štatutárneho auditu. Na oboznámení generálny riaditeľ Úradu spolu s kontrolórmí stručne zosumarizovali priebeh a závery z previerky. Ak boli identifikované zistenia a rizikové oblasti, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, Úrad o nich informoval preverovaný subjekt a zároveň ho informoval o odporúčaní na predchádzanie vzniku zistení vyplývajúcich z previerky. Zúčastnení sa na stretnutiach dohodli, že preverovaný subjekt bude zasielať Úradu písomnú informáciu o prijatí odporúčaní a písomnú správu o implementácii prijatých opatrení v praxi. Doručení správu o implementácii prijatých opatrení v praxi bude Úrad priebežne posudzovať a závery z posúdenia

budú zahrnuté do programu ďalšej previerky alebo dohľadu, prípadne budú komunikované preverovanému subjektu.

4. Oblasti vybrané v roku 2018 do výkonu previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu

Cieľom previerok vykonávaných Úradom v roku 2018, pri zohľadnení legislatívy platnej od 17.06.2016, bolo jednak overenie nastavenia systému vnútornej kontroly kvality preverovaného subjektu a tiež overenie postupov vykonávania štatutárneho auditu podľa ISA na konkrétnych audítorských spisoch.

Plnenie hlavných cieľov previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu bolo v roku 2018 zo strany Úradu vykonávané overovaním nasledovných oblastí:

- tón zhora,
- etika a nezávislosť,
- akceptácia zákazky a opakujúce sa zákazky,
- záležitosti súvisiace s partnermi,
- záležitosti súvisiace so zamestnancami,
- metodika,
- vzdelávanie,
- konzultácie,
- previerky kontroly kvality zákazky,
- audítorská dokumentácia a ochrana údajov,
- interné monitorovanie,
- sťažnosti a obvinenia,
- využívanie centier zdieľaných služieb.

5. Sumarizácia hlavných záverov a zistení z previerok

V nadväznosti na schválené Zásady Úrad zaviedol z výkonu previerok štandardizované hodnotenie preverovaného subjektu. Na výsledné hodnotenie príslušného preverovaného subjektu mal vplyv:

- záver z hodnotenia nastavenia systému preverovaného subjektu,
- výsledok testovania systému, vykonaného vo vybraných preverovaných oblastiach a
- identifikované rizikové oblasti, ktorým je potrebné venovať zvýšenú pozornosť.

Na hodnotenie boli využité nasledovné stupne:

Tab. č. 3 Hodnotiaca stupnica

Stupeň hodnotenia	Identifikované skutočnosti ovplyvňujúce hodnotenia	Počet preverovaných subjektov, ktoré dosiahli uvedený stupeň v roku 2018
1.	žiadne zistenia, zistenia s nízkou závažnosťou bez potreby prijatia nápravných opatrení	5
2.	zistenia so strednou závažnosťou, ktoré môžu byť odstránené prijatím vhodných nápravných a preventívnych opatrení	7
3.	významné zistenia, ku ktorým je potrebné prijať nápravné opatrenia na urýchlené odstránenie	1
4.	systém nie je zavedený, nie je funkčný resp. testovanie nepotvrdilo uplatňovanie systému v konkrétnej činnosti preverovaného subjektu	4

Úrad v rámci previerok začatých v roku 2018 vykonal previerku u 7 štatutárnych audítorov a 10 audítorských spoločností.

Počas výkonu previerok Úrad identifikoval najmä nasledovné hlavné zistenia:

- nedostatočne vypracovaná metodika pre overovanie všeobecných a aplikačných IT kontrol v rámci výkonu štatutárneho auditu;
- nevypracovanie primeraných vnútorných postupov ohľadom odstúpenia zo zákazky alebo odstúpenia aj zo zákazky, aj zo vzťahu s klientom;
- nedodržané postupy pri akceptácii zákazky;
- nedodržaný termín pri archivácii audítorskej dokumentácie;
- nedostatočne vypracovaná a aplikovaná metodika pri výkone štatutárneho auditu vrátane vybranej vzorovej audítorskej dokumentácie;
- nedostatočná komunikácia s výborom pre audit, vrátane nepredloženia dodatočnej správy určenej pre výbor pre audit;
- nedodržané nastavené postupy v oblasti kontroly kvality zákazky;
- nedostatočné plnenie oznamovacích povinností voči Úradu;
- nedostatky v Správe o transparentnosti;
- nedostatočne vypracované a nedodržané pravidlá a postupy preverovaného subjektu podľa ISQC 1; napr. v oblasti ľudských zdrojov, interného monitorovania, etiky a nezávislosti, sťažností a obvinení.

6. Identifikované rizikové oblasti

Počas previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu vykonaných v roku 2018 Úrad identifikoval najmä nasledovné oblasti so zvýšeným rizikom, ktorým odporučil venovať zvýšenú pozornosť:

- primeranosť postupov spoločnosti ohľadom posudzovania nezávislosti auditovaných klientov v rámci procesu akceptácie zákazky a pokračovania vzťahu s klientom;
- zabezpečenie ochrany dát auditovaných klientov;
- kvalita a nastavenie postupov v oblasti hodnotenia zamestnancov (asistentov štatutárneho audítora a štatutárnych audítorov) s cieľom zabezpečenia dostatočného počtu zamestnancov so spôsobilosťou, schopnosťami a zodpovedným prístupom voči etickým princípom potrebným na vykonanie zakaziek;
- zverejňovanie a primeranosť údajov v Správe o transparentnosti;
- dodržiavanie pravidiel a postupov preverovaného subjektu v súlade s ISQC 1; najmä pri nastavení a dodržiavaní postupov v oblasti akceptácie zákazky, etiky a nezávislosti, ľudských zdrojov, interného monitorovania a previerok kontroly kvality zakaziek;
- obsahová náplň sústavného vzdelávania;
- využitie prieskumov spokojnosti zamestnancov a klientov na zvyšovanie kvality výkonu štatutárneho auditu.

K identifikovaným hlavným zisteniam, ako aj rizikovým oblastiam prebehla komunikácia s príslušnými preverovanými subjektami. Preverované subjekty využili možnosť písomne sa vyjadriť k uvedeným zisteniam a rizikovým oblastiam a zaviazali sa k nim prijať opatrenia. Niektoré menšie preverované subjekty v rámci komunikácie k identifikovaným zisteniam a rizikovým oblastiam poukázali na zvýšenú administratívnu náročnosť a nárast formálnych postupov v súvislosti s požiadavkami vyplývajúcimi z legislatívy platnej od 17.06.2016.

7. Využitie záverov vykonaných previerok v ďalšom období

Úrad vykonávané previerky priebežne analyzuje s cieľom ich efektívnejšieho nastavenia a ďalšieho výkonu tak, aby sa znížila administratívna náročnosť zo strany Úradu, aj zo strany preverovaných subjektov. Úrad ukončí k 16.06.2019 prvý cyklus previerok tak, aby databáza poznatkov bola dostatočná na prípravu návrhu zmien v postupoch a v procese výkonu previerok, resp. v Zásadách. Úrad do

16.06.2019 predloží Výboru európskych orgánov pre dohľad nad výkonom auditu (CEAOB) prehľad najčastejších zistení identifikovaných v rámci previerok vykonaných v roku 2018.

Z dosiaľ dostupných poznatkov je možné vyvodit' nasledovné sumárne informácie ovplyvňujúce výkon previerok v budúcnosti:

- dostatočná príprava požiadaviek a komunikácia s preverovaným subjektom ešte pred začatím previerky zabezpečuje jednoduchší priebeh a aj dĺžku trvania previerky;
- zavedenie testovania nastavených systémov internej kontroly kvality a postupov vykonávania štatutárnych auditov v preverovaných subjektoch vo väčšom rozsahu, umožní kontrolórom lepšie posúdiť a zhodnotiť reálnu implementáciu požiadaviek vyplývajúcich z medzinárodného štandardu kontroly kvality ISQC 1, ISA a platnej legislatívy;
- Úrad predpokladá, že intenzívnejšia komunikácia so Slovenskou komorou audítorov ohľadom identifikovaných zistení z previerok, bude mať dopad aj na oblasť sústavného vzdelávania štatutárnych audítorov a asistentov štatutárnych audítorov organizovaných Slovenskou komorou audítorov.

Prehľad o celkových výsledkoch previerok zabezpečenia kvality štatutárneho auditu za rok 2018 je zostavený v nadväznosti na ustanovenie § 35 ods. 8 zákona č. 423/2015 Z. z. a bude zverejnený Úradom na jeho webovom sídle.